



NR 4 2005

Kulturarv Östergötland



Östgötafilmer på nätet!

Nu i december släpper vi en ny hemsida för östgötsk dokumentärfilm. Filmen är ett medium som länge varit styvmoderligt behandlat här såväl som på många andra håll. Vi vill göra något åt det här i länet. Läs mer nedan. För övrigt kan vi i detta brev bland annat berätta om den välbesökta Kulturarvsdagen i Norrköping, diskussionen kring så kallade Kulturarvsplaner som dragit igång i Östergötland samt en intressant databas från Historiska museet. God läsning!

Östgötafilmer på nätet

Projektet Östgötafilm har bildats som ett regionalt samarbete med Kulturarv Östergötland som sammankallande. Som vi berättat om tidigare väcktes frågan om vad vi kan göra regionalt vad gäller dokumentär film redan för ett år sedan på Kulturarvsdagen i Åtvidaberg. En grupp har bildats som arbetat med frågan. Här ingår representanter från några av länets arkiv, museer och projekt.

Arbetet har resulterat i en hemsida kallad just "Östgötafilm". Här är det möjligt att redan nu se en hel del korta filmavsnitt, hämtade ur längre dokumentärfilmer från Östergötland. Tanken är att denna sida ska vara en fin upplevelse för dem som är filmintresserade, men här ska också de inventeringar av film vi känner till kunna läggas in. Filmerna ska fungera på en modern dator med hyfsad kapacitet (ca 500kb/s) och kunna öppnas utan en massa krångliga program. Sidan är under uppbyggnad och mer material kommer efterhand att läggas in. Har ni tips eller idéer så är ni hjärtligt välkomna att komma med dem till oss. Titta in på filmsidan [här](#).



I projektet Östgötafilm riktas fokus på dokumentärfilm från länet. Bild: Kulturarv Östergötland

Kulturarvsdagen i Norrköping

23 november samlades ett åttiotal kulturarvsintresserade på stadsmuseet i Norrköping. I de trånga, men mysiga lokalerna serverades ett brett program om olika projekt som pågår i vårt län. Marie Ohlsén från ÖLM berättade om ett arkeologiskt arbete vid Krokeks kloster, det s k Tindraprojektet förevisades av Jan Paul Stridh från Linköpings universitet. Vi fick också höra om Östergötlands medeltid, ett par projekt i Finspång samt arbete i både Söderköping och Valdemarsvik.

Under dagen diskuterades även filmfrågan och den nya siten "Östgötafilm" förhandsvisades. Ett pris utdelades till Bo Andersson i en tävling anordnad i samband med det s k dagboksprojektet i Norrköping. Norrköpings stadsmuseum stod för värdskapet och arrangemanget är en del i Kulturarv Östergötlands arbete med vårt gemensamma kulturarvsnätverk. Läs reportage om Kulturarvsdagen [här](#).



Bo Andersson tar emot sitt pris av initiativtagarna till dagboksveckan i Norrköping: Börje Hjorth och Anders Karlin. Bild: Kulturnät Östergötland

Arkeologisk databas

Historiska museet har lagt ut en mycket omfattande databas på Internet. Hundratusentals föremål från samlingarna finns sökbara i databasen. I de osteologiska samlingarna finns 173 000 poster, vilket motsvarar ca 90 ton ben av människor och djur.

Man kan i databasen söka sig fram geografiskt efter fyndplatser. Vi från Östergötland kan hitta mängder av fynd då vi ju tillhör ett mycket fyndrikt område. De flesta poster är beskrivna i enbart text, men det finns också ett rikt bildmaterial. Omkring 15 000 föremål finns dokumenterade på detta sätt. Sök i databasen [här](#).



En mycket fyllig arkeologisk databas läggs ut av Historiska museet. Bild: Historiska museet

Kulturarvsplaner

Sedan ett par år har det resonerats om nyttan av att skapa så kallade kulturarvsplaner ute i kommunerna. En sådan finns redan i Kisa och i Ödeshög är arbetet i full gång. Tanken är att man ska samla företrädare för kommunen och det lokala föreningslivet för att skapa en överenskommelse om vad som kan göras inom fältet, dels på kort sikt och dels på lång. På så vis ska de kulturhistoriska frågorna stärkas i den lokala konkurrensen om pengarna. På Kulturarv Östergötlands initiativ samlades i slutet av november ett antal företrädare från ovan nämnda kommuner tillsammans med Boxholm, Linköping och Mjölby för att diskutera hur kulturarvsplanerna skulle kunna se ut. Under våren kommer vi att inbjuda till ett nytt möte för att se hur långt man kommit ute i regionen. Vi tar också upp idén om kulturarvsplaner under våra kommunbesök.

Barnhem i Söderköping

Söderköpings kommunarkiv har tillsammans med KulturArkiv lagt ut en fin hemsida om barnhem i Söderköping. Det är en fascinerande historia om de Schwerin-Hagbergska barnhemmen, en 45 årig verksamhet som fick sitt avslut 1947.

På detta sätt har man i Söderköping återanvänt en utställning som visats i staden under sommaren 2005. Materialet fanns redan färdigt och på detta sätt får det ett ”andra liv” på nätet. Nu kan också betydligt fler ta del av utställningen. Något att tänka på när det gäller tillfälliga utställningar. Läs om barnhemmen i Söderköping [här](#).

Övrigt

Institutionerna betyder förstås mycket för kulturarvet i länet, men en mycket stor del av det som görs kommer till genom initiativ underifrån av personer, grupper och föreningar som startar något de brinner för, ibland helt utan eller med enbart mindre stöd utifrån. Vi vill gärna uppmärksamma sådant arbete i Kulturarv Östergötland.

Det finns massor av exempel på detta när projekt har startats och museer öppnats. På Kulturarvsdagen i Norrköping fick vi ett par fina exempel från Finspång. Dels i ett imponerande bildarbete som skett sedan flera år tillbaka, dels i ett skådespel kring gruvhanteringen i Hällestad bergslag som håller på att växa fram med hembygdsföreningen som en drivande part. Hemsidan om gruvspelet finns [här](#).



Grevinnan Mathilda von Schwerin Hagberg testamenterade pengar till det första barnhemmet i Söderköping.

Bild: Söderköpings kommunarkiv



I Hällestad förbereds ett skådespel om platsens gruvhistoria.

Bild: Hällestads hembygdsförening

Kontakt.....Dan Malmsten
dan.malmsten@lansmus.linkoping.se

Grafisk form.....Charlotte Fahlén

www.kulturarvostergotland.se